

Gambia:

groepsreis januari 2020

ontdek een Afrikaans vogelparadijs

Verscholen aan de tropische westkust van Afrika ligt Gambia; in oppervlakte een kwart van Nederland. Ondanks zijn geringe afmetingen, zo'n 40 km. noord-zuid en 330 km. oost-west, is het een opvallend vogelrijk en makkelijk te bereizen, vlak land. Vogelaars uit alle windstreken gaan er graag heen en genieten van de boeiende en gevarieerde Gambiaanse avifauna. Bovendien bevat het klimaat goed: van oktober tot juni is het droge seizoen, zonder regen van betekenis. Én met een lage luchtvochtigheidsgraad: dat scheelt. Het wordt er midden op de dag wél warm: soms dik boven de 30°C. Dagelijks houden we daarom een 'siësta'. 's Nachts is het in januari heerlijk fris.

Vogelwandeling langs de rijstvelden, met o.a. Lannervalken, Bateleur, Black Crake en veel Kemphanen (foto: Ruud Fuik)

natuurlijk genieten

Gedurende onze 13-daagse natuur- en vogelrondreis bezoeken we eerst diverse interessante natuurreservaten en Nationale Parken aan de kust. Verder landinwaarts maken we daarna kennis met indrukwekkende vogelgebieden van naam en faam. Onze route garandeert een breed scala aan Afrikaanse vogelsoorten én Euraziatische overwintersaars. Wat te denken van kust- en zeevogels als: Grijskopmeeuw, Kelpmeeuw, Koningsstern, Reuzenstern, Middelste Jager en Visarend? Tijdens onze expedities in het binnenland, bijvoorbeeld rond het dorp Janjanbureh (Georgetown), 300 km. landinwaarts, ontmoeten we soorten die verder westelijk minder voorkomen: African Harrier Hawk, Black Crake, African Spoonbill, Painted Snipe en Red-throated Bee-eater. Deze reis is een superkans voor echte vogelaars om een Afrikaans vogelparadijs te gaan ontdekken.

in vogelvlucht:

- 13-daagse vlieg- en rondreis Gambia
- vr. 3 t/m wo. 15 januari 2020
- reissom: € 1899,- pp op basis van gedeelde tweepersoonskamer; vroegboekorting € 50,-
- halfpension plus lunch(-pakket)
- reisleiders: Emile Dirks en Modou Colley

landschap

Gambia kent slechts een hoogteverschil ten opzichte van de Atlantische Oceaan van iets meer dan 50 meter, gerekend van de hoogste punt in het oosten

van het land. Het rivierdal is vlak en op veel plaatsen moerassig en heeft in de benedenloop een brakke, kleiachtige bodem. Er zijn zowel gras- als boomsavannen en, vooral langs de rivier, tropisch moessonwoud. In de zuidwestelijke kuststreek en langs de rivier komen moerassen en mangrovebossen voor.

Ondanks het feit dat Gambia maar een klein land is, vertoeven er ruim 500 vogelsoorten. De meeste behoren tot de inheemse Afrikaanse avifauna. Een groot deel van deze vogels kan worden geobserveerd binnen relatief korte excursieafstand van onze diverse verblijfsaccommodaties.

De Egyptian Plover, Krokodilwachter (foto: Ruud Fuik)

accommodaties

Onze onderkomens zijn in overeenstemming met het ontwikkelingsniveau van het land: altijd simpel en vaak (erg) eenvoudig. Lang niet alles is fraai gemaakt, onderhouden of doet het áltijd (kraan, elektriciteit, douche, deurslot, wc enz.). De staf van

onze 'lodges' is overigens graag bereid om zaken, vaak provisorisch, te verhelpen. Vergeet niet dat Gambia eigenlijk een straatarm derdewereldland is, met nauwelijks maatschappelijke ontwikkeling. Men heeft niet altijd oog heeft voor zaken en details die voor ons, westerlingen, essentieel, vanzelfsprekend of voordehand liggend zijn. Zeker meer landinwaarts is de keuze aan accommodaties zeer beperkt.

Yellow-billed Stork en Black-headed Heron vanuit onze excursieboot (foto: Emile Dirks)

reisleiding

Tijdens onze bijzondere rondreis door Gambia wordt je begeleid door reisleider Emile Dirks van Stichting Vogelreizen. Hij reisde al enkele keren door Gambia. We verplaatsen ons met een 16-persoons minibus, die bestuurd wordt door onze vaste Gambiaanse chauffeur. Bovendien hebben we alle dagen een van de beste Gambiaanse vogelkenners bij ons: Modou Colley. Hij heeft aan één geluidje of flits genoeg om de vogel op te merken en te determineren. Zó een deskundige gids nemen we natuurlijk graag mee! In excursie-gebieden worden we vaak vergezeld door extra lokale vogelgidsen. Op die manier kan de vogelsoortenlijst oplopen tot boven de 250. We hanteren bijna altijd Engelse vogelnamen omdat onze vogelboeken in het Engels zijn en de communicatie met onze vogelgids Modou én met andere vogelaars daar, in het Engels verloopt.

vogels en méér

Gedurende de vele reizen die Stichting Vogelreizen in de afgelopen jaren naar Gambia organiseerde hebben we heel wat 'andere dieren' ontdekt. Want daar kijken we natuurlijk óók naar! Er is tijdens de komende reis opnieuw kans op een mooie selectie van o.m. de volgende, eerder door ons gespotte, amfibieën, reptielen en zoogdieren: Nijlkrokodil, Gekko, Senegal Kameleon, Nijlvaraan, Gambiaanse Epaulettenvleerhond, Bruine Baviaan, Vervet Monkey (Groene Meerkat), Patas of Red Monkey (Huzarenaap), Western Red Colobus (Rode Franjeaap), Striped Ground Squirrel en Mongoose.

Ons **dagprogramma** is onder voorbehoud en afhankelijk van vliegtijden en lokale omstandigheden. Kleine programma-aanpassingen zijn hierdoor mogelijk. Ontbijt is meestal om 07:00 uur en de avondmaaltijd gebruiken we rond 19:00 uur. 's Avonds vullen we 'met de liefhebbers' de vogellijst in, met tevens aandacht voor alle 'andere dieren'.

dag 1:

Aankomst in Gambia op Yundum-airport bij Banjul. Transfer naar Tanji en installatie in onze lodge. We verblijven enkele nachten in en rond dit vissersdorp. Alleen al in de directe omgeving en langs het riviertje de Tanji zelf, is zeer veel te zien. Langs het riviertje vinden we Bearded Barbet, Senegalgriël, Blue-breasted Kingfisher, Giant Kingfisher en Malachite Kingfisher. Afhankelijk van onze aankomsttijd staat een verdere verkenning van de omgeving op het programma. Te verwachten vogelsoorten zijn o.a. Beautiful Sunbird, Red-billed Hornbill, African Grey Hornbill, Pied Kingfisher, Western Grey Plantain-eater, Hooded Vulture, Pied Crow, Black Kite, Spur-winged Plover, Laughing Dove en African Palm-swift.

dag 2:

Verkenning van de omgeving van Tanji en een bezoek aan Brufut Forest. Onze extra lokale gidsen hebben altijd goede informatie voor het vinden van de beste soorten, waaronder de prachtige Long-tailed Nighthjar of een Northern White-faced Owl. In de namiddag een mogelijk bezoek aan de vismarkt van Tanji, met misschien: Grey-headed Gull, Royal Tern, Caspian Tern, Middelste Jager, Visarend, Red-eyed Dove, Senegal Coucal, Abyssinian Roller, Common Bulbul, Bearded Barbet, Brown Babbler en de prachtig gekleurde Yellow-crowned Gonolek.

African Hawk Eagle (foto: Roelof Janssens)

dag 3:

Verdere verkenning van de kust en na de middagrust op excursie langs de oevers van de Gambiarivier. Verwachte vogelsoorten zijn o.a: Hamerkop, Western Reef Egret, Black-headed Heron, Palm-nut Vulture, African Jacana, Giant Kingfisher, Violet Turaco, Green Turaco, Senegal Parrot, African Pied Hornbill, African Paradise Flycatcher, Snowy-crowned Robin-chat, Common Wattle-eye, Variable Sunbird, Splendid Sunbird, White Helmetshrike, Black-necked Weaver, Lavender Waxbill, White-billed Buffalo Weaver, Long-tailed Glossy Starling en Purple Glossy Starling.

dag 4:

Reisdag naar Tendaba met uitgebreide stop in een interessant bos, met o.a. Verreaux's Eagle Owl.

Yellow-crowned Gonolek (foto: Ruud Fuik)

Onderweg gebruiken we onze veldlunch. Vandaag zijn mogelijke soorten: Pink-backed Pelican, Yellow-billed Stork, African Harrier Hawk, Martial Eagle, Long-crested Eagle, Grasshopper Buzzard, Black-shouldered Kite, Dark Chanting Goshawk, Lanner Falcon, Grey Kestrel, mogelijk Bataleur, Striped Kingfisher, Rufous-crowned Roller, Grey Woodpecker en de Fork-tailed Drongo. Het wordt opnieuw 'volop genieten' vandaag!

dag 5:

Excursie door Kiang West National Park en boottocht aan de overzijde van de Gambiarivier, in het krekengebied van Kissi en Tunga Bolong. We maken kans op ontmoetingen met African Darter, White-backed Night Heron, Goliath Heron, Woolly-necked Stork, Squacco Heron, Wahlberg's Eagle, Double-spurred Francolin, Regenwulp, Blue-breasted Kingfisher, Malachite Kingfisher, White-throated Bee-eater, Abyssinian Ground Hornbill en Mouse-brown Sunbird.

dag 6:

Een volle dag in de buurt van Tendaba. Zo kunnen we de omgeving van het voormalige 'vliegveld' gaan verkennen. En na de middag maken we zeker nog een boottocht. Mogelijke nieuwe vogelsoorten zijn o.a: Wattled Plover, Black-headed Plover, Kempphaan, Dunbekmeeuw, Mottled Spinetail, Little Swift, Plain-backed Pipit, Red-chested Swallow, Yellow-billed Shrike en de vreemd uit ziende Cut-throat Finch.

De African Jacana zien we regelmatig (foto: Emile Dirks)

dag 7:

Vervolg van de reis naar Janjanbureh, via Soma aan de zuidoever van de rivier. Hier bezoeken we een lokale markt. Het is een reisdag met heel veel nieuwe vogelsoorten. Dagen met meer dan 125 waargenomen soorten zijn in Gambia geen uitzondering. Over de nieuwe brug steken we de, hier zoete, Gambiarivier over naar het eiland waarop het dorp Janjanbureh (het voormalige Georgetown) is gelegen. We bevinden ons hier zo'n 360 km landinwaarts. Het rivierwater is hier volledig zoet. Vanuit ons eenvoudige logement maken we verschillende verkenningstochten, zowel te voet als per boot. Tijdens zo'n boottocht is er grote kans dat we Nijlpaarden of Krokodillen tegenkomen.

dag 8:

Verkenning van de omgeving. Zo gaan we b.v. naar de rijstvelden bij Sapu, waar het uitstekend vogelen is en/of naar een groeve waar een kolonie Red-throated bee-eaters de show steelt. Mogelijke vogelsoorten zijn o.a: Painted Snipe, Malachite Kingfisher, Intermediate Egret, African Jacana, Black Crake, Black-headed Plover, Verreaux's Eagle Owl, Western-banded Snake Eagle, Beaudoin's Snake Eagle, Greater Honeyguide, Roodkopklauwier, Grey-headed Bush-shrike, Brubru, Green Wood-hoopoe en Yellow-throated Leaflove.

Op zoek naar o.a. de Pearl-spotted Owlet (foto: Ruud Fuik)

dag 9:

vrije dag: we doen het rustig aan vandaag. 's Ochtends en/of 's middags maken we 'met de liefhebbers' eenvoudige wandeltochten of 'n tour met onze bus in de buurt. We proberen natuurlijk wél interessante waarneming te doen. Denk aan: Violet Turaco, White-crowned Robin Chat, Black-headed en African Wattled Lapwing, Piapiac, Lavender Waxbill en Red-cheeked Cordon-blue. Volop kansen!

dag 10:

Na het ontbijt stappen we opnieuw op de boot die ons, na een prachtige tocht over de Gambiarivier, tegen de middag rond Baboon-island zal varen. Hier hebben we de grootste kans op het spotten van Nijlpaarden. We bevinden ons aan de noordgrens van hun verspreidingsgebied. De aantallen zijn hier overigens laag. Vogelsoorten zien we genoeg. Opnieuw gaan we opletten voor de moeilijk

Long-tailed Nightjar (foto: Emile Dirks)

te spotten African Finfoot. Bijna zeker zien we veel Palmgieren, White-faced Whistling Duck, Spur-winged Goose, Hadada Ibis, African Fish Eagle, Shikra, Bruce's Green Pigeon, African Green Pigeon, Namaqua Dove, Grey-headed Kingfisher, Swamp Flycatcher, Pearl-spotted Owlet, Hoopoe, Blue-bellied Roller en Red-throated Bee-eaters. Misschien ontdekken we de zeldzame Lappet-faced Vulture, de White-backed of de Rüppell's Vulture.

dag 11:

Vertrek uit Janjanbureh met de veerboot. We vervolgen onze rondreis met stops in Pan Chang en Kau-ur Wetland, waar we een goede kans maken op het spotten van een Krokodilwachter. Deze gebieden zijn ook goed voor Black Crake, Chestnut-backed Sparrowlark, Vorkstaartplevier, Purperkoet, Loodbekje, Sudan Golden Sparrow, Chestnut-crowned Sparrow-lark, Exclamatory Paradise Whydah's en Herdersplevier. Verder kunnen we vandaag soorten aantreffen als Northern Anteater Chat, Black-bellied Bustard en Grasshopper Buzzard. We passeren enkele wetlands, waarvan Bao Bolong Wetland Reserve zeer interessant is. Feitelijk zitten we dan aan de noordzijde van de wetlands die we vanuit Tendaba per boot hebben bezocht. Ter plaatse vinden we ongetwijfeld verschillende stern- en reigersoorten: Zwarte Stern, Witwangstern en Zwarte Reiger. Ook een grote variëteit aan steltlopers is er te vinden. Natuurlijk stoppen we ook op andere plaatsen langs de route, afhankelijk van het vogelaanbod. We overnachten in AbCa's Creek.

Helmklauwier (foto: Hans Hofstede)

dag 12:

Na het ontbijt vogelen we in de directe omgeving van de lodge. Het bos en de omliggende wetlands bieden goede kans op soorten die we de voorgaande dagen mogelijk hebben gemist. Pied Hornbill is ruim vertegenwoordigd en ook Black Scimitarbill en African Green Pigeon zijn regelmatig waargenomen. We gebruiken de lunch in het door Nederlanders gerunde AbCa's Creek. Na de siësta proberen we het soortenspectrum nog wat uit te breiden. Bij terugkeer in Tanji rest voor de liefhebbers waarschijnlijk nog wat tijd om nog in de omgeving te genieten van natuur, landschap en van de vogels in het bijzonder.

dag 13:

Na het ontbijt brengen we een bezoek aan de omgeving en/of het Bijilo Forest Park. Afhankelijk van het exacte vluchtschema kunnen we in de omgeving nog naar vogels kijken, voordat we naar het vliegveld terug rijden.

Red-necked Falcon (foto: Hans Hofstede)

naslagwerken

- Borrow, N.: *'Birds of Senegal and The Gambia'* (de beste vogelgids: neem 'm mee!)
- Gosney, D.: *'Finding Birds in The Gambia'*
- International Travel Maps: *'Senegal & Gambia'* (goede kaart van het land)
- Penney, D.: *'Field Guide to Wildlife of The Gambia'* (voornamelijk voor flora, insecten, reptielen en amfibieën; bestellen kan via NHBS.com)

boekingen

Kijk eerst op de website of er nog wel plaats is. Kan je mee, stuur dan meteen een e-mail aan de reisleader waarin je je deelname aangeeft. Stuur vervolgens het ingevulde boekingsformulier naar ons centraal kantoor in Zevenbergen (per post, maar liever gescand) en maak een aanbetaling van 25 % van de reissom over. Uitsluitend na ontvangst van je boekingsformulier én na ontvangst van de aanbetaling is je aanmelding geldig. Je ontvangt daarna een boekingsbevestiging per e-mail.

niet roken

In de bus, aan tafel, tijdens de veldlunch en in onze accommodaties is roken niet toegestaan.

algemene reisinformatie:

tijdverschil: in Gambia is het 's winters een uur vroeger dan in Nederland.

paspoort: een geldig Nederlands paspoort is voldoende. Op de vertrekdag uit Gambia dient het nog 6 maanden geldig te zijn.

verzekeringen: ons advies is om goed verzekerd op reis te gaan. Als je een reis- en annuleringsverzekering hebt afgesloten neem dan kopieën van deze verzekeringsdocumenten mee op reis.

vaccinaties: raadpleeg hiervoor tijdig je huisarts, de GGD of bel de AMC-Infolijn (0900-9584) of KLM-medische informatielijn. Laat je tijdig voor vertrek inenten en start tijdig voor vertrek met de middelen tegen Malaria. Veel van onze accommodaties hebben overigens een klamboe boven het bed hangen.

medicijnen en drogisterijartikelen: het is verstandig om diacure of een vergelijkbaar middel mee te nemen. Ook een middel tegen insecten (vooral muggen) en insectenbeten wordt aangeraden. Overigens zijn er in de droge tijd gelukkig niet zoveel muggen. Daarnaast dien je te zorgen voor een goede bescherming tegen de zon. Denk aan een zonnebrandcrème met een hoge UV-factor. En neem een katoenen, licht gekleurde pet, cap of hoed mee. Gebruik je naast de malariatabletten ook nog andere medicijnen, geef dit dan door aan de reisleader. Zorg voor de zekerheid dat je een recept van de huisarts bij de hand hebt (Engelstalig), dat in geval van nood gebruikt kan worden.

Doe noodzakelijke medicijnen in je *handbagage* en neem voor enkele dagen méér dan de reisduur, medicijnen mee. Dit voor het geval van een eventuele en onverhoopte vertraging van de terugvlucht.

water: kraanwater kun je beter niet drinken. Het gebruik van flessenwater, (beperkt beschikbaar gesteld door Stichting Vogelreizen) wordt dringend aangeraden.

zwemmen: zwemmen in zee kan in Gambia gevaarlijk zijn vanwege de sterke onderstroom. Met vlaggen op het strand wordt aangegeven wanneer de zee veilig of onveilig is. In onze lodge in Tendaba is een zwembad. Zwemmen in de Gambiarivier is gevaarlijk vanwege Krokodillen en Nijlpaarden.

fotografie: neem een ruime geheugenkaart mee vanuit Nederland. Op alle plaatsen kunnen batterijen en accu's worden opgeladen.

geldzaken: de nationale munt is de Dalasi, GMD. Kijk op internet wat de wisselkoers is. Aangezien deze reis een 'all inn'-reis is, zijn je eigen bestedingen gering. Het wisselen van contant geld is geen enkel probleem.

De reisleader zal adviseren waar en hoeveel te wisselen. Pinnen is nergens mogelijk.

elektriciteit: de stroomspanning is 220 Volt, 50 Herz en 2- of soms 3-polige stopcontacten. Verloopstekkers/adapters zijn bij b.v. ANWB-winkels verkrijgbaar. Stroomstoringen en beperkte beschikbaarheid van elektriciteit komen regelmatig voor. Neem een zaklampje en 'koplampje' mee: altijd handig.

telefoneren/wifi: het telefoonverkeer van en naar Gambia is rechtstreeks, maar kent vaak problemen door overbezetting, communicatiestoornissen en dergelijke. Telefoneren is vrij duur. Een gesprek van 5 minuten kost al snel € 10. Telefoneren met je eigen mobiele telefoon is bij een aantal grotere plaatsen mogelijk. Sommige van onze accommodaties hebben wifi.

Oog in oog met de Western Red Colobus, de Rode Franjeaap (foto: Ruud Fuik)

---

vogelreis *Gambia* 2020

---

algemeen:

- reiscode 2003**GAM**
- reisbestemming Gambia, West Afrika
- reisoort rondreis
- reisdata vrijdag 3 t/m woensdag 15 januari 2020
- reisduur **13** dagen (12 overnachtingen)
- aantal deelnemers minimaal 6, maximaal 12
- reissom € 1899,- pp
- 'vroeg vogel'-korting € 50,- pp
- vroegboekreissom € 1849,- pp; na 'vroeg vogel'-korting, mits geboekt vóór 3 oktober 2019
- aanbetaling 25% van de totale reissom
- reis- en vogelinfo Emile Dirks, e-mail: emile.dirks@stichtingvogelreizen.nl

reissom inclusief:

- vluchten chartervlucht Amsterdam – Banjul/Gambia v.v., met mogelijk 'n tussenstop tijdens de vliegreis: 10 kg. handbagage en 20 kg. ruimbagage
- bagage alle dagen met 16-persoons minibus, met vaste Gambiaanse chauffeur en onze eigen Gambiaanse reisleader/vogeldeskundige
- vervoer ter plaatse op dag 1 t/m dag 13: natuur- en vogelexcursies zoals in programma beschreven, alle entreegelden; regelmatig extra begeleiding door lokale vogelgidsen
- excursies alle fooien namens de groep voor: onze Gambiaanse reisleader en de chauffeur, de extra lokale vogelgidsen, bootsmannen, personeel van accommodaties, natuurvoorlichters in Nationale Parken, assistenten enz. enz.
- fooien *eenvoudige* onderkomens o.b.v. gedeelde tweepersoonskamer met gescheiden bedden en vaak met eigen douche en wc.
- accommodaties ontbijt: dag 2 t/m 13, veldlunches en avondmaaltijden: dag 1 t/m 12, inclusief 4 x flesje bronwater/mineraalwater overdag.
- maaltijden Emile Dirks; plus onze lokale, vaste vogelgids gedurende de gehele reis: Modou Colley, daarbij regelmatig ondersteund door extra lokale vogelgidsen
- reisleiding reisbrochure, deelnemerslijst, accommodatielijst en waarnemingenlijst voor vogels en andere dieren, ter beschikking staande genoemde naslagwerken
- documentatie

reissom exclusief:

- toeslagen b.v. eventuele, nu nog onbekende, belastingen, brandstof- en tickettoeslag en veranderingen hierin (zie Reisvoorwaarden!)
- kamertoeslag voor 'n eenpersoonskamer (beperkt beschikbaar) geldt een toeslag van € 250,-
- verzekeringen je eigen annulerings- en reisverzekering: ga nooit onverzekerd op reis! Neem kopieën van je annulerings- en reisverzekering mee; ook van noodnummers consumpties, communicatie, eigen fooien, souvenirs e.d.
- eigen uitgaven

overig:

- weer, temperatuur naar verwachting tussen de 25°C en 35°C, 's nachts koel, nauwelijks bewolking, wind of neerslag
- je conditie 'n goede gezondheid en conditie is noodzakelijk (zie Reisvoorwaarden)
- zwaarte activiteiten lichte wandelingen, i.c.m. veel 'op de been/onderweg' zijn; het kan warm worden
- reisvoorwaarden lees onze 'Reisvoorwaarden Stichting *Vogelreizen*' op de website
- vaccinaties oriënteer je op: www.lcr.nl of op: www.travelclinic.com
- voorzorg anti-muggenmiddel en anti-tekenmiddel, tekenpen, mobiele telefoon, medische hulpmiddelen voor zelfzorg
- wifi beschikbaarheid en kwaliteit van de wifiverbindingen varieert
- paspoort je **paspoort** moet nog minstens 6 maanden ná vertrek uit Gambia geldig zijn.